

Årsrapport 2022

Jeg jobber for å
skape lokalsamfunn
som er gode å leve i

Sammen kan vi skape helsefremmende lokalsamfunn!

Sunne kommuner er nettverket for kommuner og fylkeskommuner som ønsker å styrke deres arbeid med å skape helsefremmende og sosialt bærekraftige lokalsamfunn.

Medlemmer får tilgang til en viktig arena for erfaringsutveksling, kunnskapsutvikling og kompetanseheving, og nettverket fungerer som en døråpner og et bindeledd mellom medlemmene og attraktive samarbeidspartnere.

Å jobbe for en samfunnsutvikling som er helsefremmende i alle sektorer er på mange måter nybrottsarbeid. Derfor skal Sunne kommuner være et kunnskapslaboratorium for innovasjon, testing og utvikling av nye folkehelseløsninger. Vi er aktøren som gjør det store og komplekse om til noe som kan omsettes til konkret arbeid. Og ikke minst jobber Sunne kommuner for å gjøre folkehelsearbeidet både lettere, morsommere og mer kunnskapsbasert. I denne årsrapporten kan du lese mer om hvordan!

Innhold

Forord 3

Høydepunkter 4

Ny tid for folkehelsearbeidet – og nytt navn? 5

Helsefremmende og sosialt bærekraftig stedsutvikling 6

Samfunn for bedre psykisk helse og livskvalitet 12

Folkehelse på kartet 16

Digital nettverksarena 19

Internasjonalt samarbeid 22

Rekruttering 25

Økonomi 26

Organisering 27

Medlemmer 28

Nettverkets styre 28

Sekretariatet 28

Vedtekter 28

Medlemmer 29

Forord

Det er med stor glede at vi nå legger frem årsrapporten for det 28. driftsåret. Året hvor koronapandemien endelig begynte å slippe taket, og vi igjen kunne møte hverandre uten å tenke på én-meteren og munnbind. Og møtte hverandre gjorde vi – både våren og høsten samlet vi nettverket til inspirerende arrangementer i samarbeid med noen av våre dyktige samarbeidspartnere. Sammen ble vi klokere på temaer som helsefremmende by- og stedsutvikling og samfunnsutvikling for bedre psykisk helse og livskvalitet.

I Sunne kommuner fortsetter vi å fremme viktigheten av å samarbeide på tvers av fag og sektorer for å sikre en helsefremmende samfunnsutvikling. Det betyr at folk i alle sektorer må forstå verdien av å prioritere folkehelse. En måte å engasjere flere i folkehelsearbeidet er å inkludere dem i nettverkssamarbeidet. Derfor er vi opptatt av å formidle at medlemskap i Sunne kommuner gjelder alle ansatte i kommunen og fylkeskommunen. Inviter gjerne med deg en kollega fra plan- eller oppvekstavdelingen på neste arrangement!

Dette er også året hvor vi startet prosessen med å utrede et navnebytte for nettverket. Vi pleier ofte å si at folkehelse handler om mer enn joggesko og gulerøtter, men opplever at det er nettopp dette folk tenker på når de hører navnet «Sunne kommuner». I 2022 begynte derfor jakten på et navn som i større grad gjenspeiler hva vi jobber med. I årsrapporten kan du lese mer om hvorfor vi mener dette er nødvendig.

Legg gjerne årsrapporten frem for relevante folkevalgte komiteer. Politisk forankring gir dyktige folkehelsearbeidere trygghet og legitimitet. Vi ser frem til å fortsette det viktige samarbeidet for å skape lokalsamfunn som er gode, sunne og trygge å leve i.

Vigdis Holm
Daglig leder

Lene Conradi
Styreleder

Høydepunkter

Vi ønsket to nye medlemmer velkommen:
Lillestrøm og Namsos kommune

Sammen med forskningssenteret Promenta (UIO), arrangerte vi en storslått konferanse i Oslo med temaet «Psykisk helse og livskvalitet frem mot 2030»

Hverdagsreisen – vårt samarbeidsprosjekt med DOGA: Design og Arkitektur Norge – lanserte sine første resultater og startet en ny runde med tre nye kommuner

Fire nye filmer med politiske folkehelseambassadører ble lansert

Koblingen til forskning og praksis ble styrket: Sunne kommuner inngikk partnerskap i enda ett forskningsprosjekt

Ny tid for folkehelsearbeidet – og nytt navn?

Sunne kommuner fikk i 2022 mandat av generalforsamlingen til å utrede et mulig navnebytte for nettverket. Grunnene er flere, men først og fremst fordi nåværende navn ikke gjenspeiler det vi jobber for.

Sunne kommuner har en helhetlig tilnærming til folkehelse, og jobber for en helsefremmende samfunnsbygging. Derfor har vi fokus på samfunnsforhold og levekår, nærmiljøet, inkludering, oppvekst og stedsutvikling, og det å skape lokalsamfunn som er gode å leve i for alle. Dette helhetlige og brede fokuset gjenspeiler seg i de prosjektene vi har, temaene vi løfter på møteplasser for medlemmer og i nettverkets informasjons- og kommunikasjonsarbeid. Med fokus på sosial bærekraft, samskaping, stedsutvikling og livskvalitet oppleves navnet som en levning fra en tid hvor både folkehelsefeltet – og vårt fokus – var mer snevert.

Dessuten gir nåværende navn gir feil assosiasjoner. Vi jobber ikke med sunnhet - forstått som individuell helse og livsstil - og vi er et nettverk for både fylkeskommuner og kommuner. Derfor ønsker vi å finne et navn som beskriver hvem vi er til for og består av.

I 2022 gjennomførte vi en navnekonkurranse og innspillsrunde i nettverket. Navnebyttet skal behandles på generalforsamlingen i 2023.

Helsefremmende og sosialt bærekraftig stedsutvikling

God helse skapes der vi lever livene våre. Derfor må også stedene vi bor, jobber og oppholder oss bidra til å fremme gode liv, for alle. I Sunne kommuner er helsefremmende stedsutvikling et viktig satsingsområde, og vi jobber aktivt for å løfte folkehelse som en prioritert målsetting når vi utvikler morgendagens samfunn.

I denne delen av årsrapporten kan du lese om nettverkets arbeid innenfor helsefremmende og sosialt bærekraftig stedsutvikling.

Hverdagsreisen: Kan design og arkitektur bidra til bedre folkehelse?

Design og Arkitektur Norge (DOGA) og Sunne kommuner samarbeider om prosjektet Hverdagsreisen, som utforsker hvordan vi kan skape omgivelser som legger til rette for aktive og sosiale hverdagsliv – med særlig fokus på den mørke og kalde årstiden, når terskelen for å komme seg ut er betydelig høyere.

Hverdagsreisen er en del av satsingen «Arkitektur og folkehelse» til DOGA, og kobler design, arkitektur og folkehelse – og utforsker nye måter å jobbe med medvirkning på. Prosjektet ser særlig på hvordan de bygde omgivelsene kan spille en rolle for å motvirke to store folkehelseutfordringer: fysisk inaktivitet og sosial isolasjon.

Så langt har seks medlemskommuner deltatt i prosjektet, som har vært gjennomført i to runder: Asker, Gjøvik, Austevoll, Lillestrøm, Modum og Nordre Follo. Tverrfaglige arbeidsgrupper i kommunene har sammen med ulike design- og arkitektbyråer samarbeidet om å hente innsikt om innbyggernes bruk og bevegelser i utvalgte områder i lokalsamfunnet.

«Når vi bygger, så er ansvaret delt på mange ulike aktører, med ulike mål. Noen bygger husene, noen har ansvar for fortauer og veier, andre igjen bygger butikker, kjøpesentre osv. Men når vi går gjennom en by eller et tettsted, knytter vi alle disse områdene sammen i én opplevelse. Her mener vi designfagets brukerreisemetodikk kan gi interessant innsikt, mens arkitektene bidrar med kunnskap om hvordan man planlegger og bygger.»

*Ingerid Helsing Almaas, leder
arkitektur og folkehelse, DOGA*

Neste fase handler om å teste ulike løsninger i nærmiljøet – for å finne ut av hva som virker før vi bruker penger på permanente løsninger.

- Skal vi lykkes med å utvikle gode løsninger for innbyggerne i deres nærmiljø må vi begynne med å få innsikt i hvilke behov vi skal skape løsninger for, sier Lene Haus, arkitekt ved Comte Bureau.

Den 5. april arrangerte DOGA et digitalt frokostmøte hvor resultatene fra første del av prosjektet ble lansert.

«Prosjektet har gitt oss ny kunnskap og verktøy som kan brukes i all medvirkning i kommunen. Vi har jo drevet med noe medvirkning før, men her fikk vi verktøy som virkelig ga oss en større innsikt i behovene og ikke ønskene til innbyggerne. Det er svært nyttig kunnskap å ha med videre.»

*Ingrid Danielsen Henriques,
folkehelsekoordinator i Austevoll*

*Kristine Slåtten, folkehelsekoordinator i
Asker, under lansering i april.*

Interessert i å høre mer om koblingen mellom folkehelse og stedsutvikling, samt erfaringene fra «Hverdagsreisen»? **Våre Steder** er en podcast om stedsutvikling, og har lansert hele tre episoder om prosjektet. Episodene kan lastes ned på www.varesteder.no.

Vårsamling i Oslo: Hvordan skaper vi levende, aktive og attraktive byer og tettsteder?

Årets første fysiske samling gikk av stabelen den 9. og 10. mai i Oslo, hvor helsefremmende stedsutvikling var hovedtema. Det ble to dager fylt med spennende foredrag, praktiske eksempler og innføring i verktøyet utviklet i pilotprosjektet Hverdagsreisen.

Vi dykket ned i spørsmål som:

- Hva vil det si å jobbe helsefremmende innen stedsutvikling?
- Hvordan sikrer vi reell medvirkning i planarbeidet?
- Og hvordan bygger vi byer og steder som er trygge og inkluderende – for alle?

Deltakerne ble også presentert for en rekke praktiske eksempler:

Eiendomsutvikleren Stor-Oslo Eiendom fortalte om Startblokka, et privat-

offentlige samarbeidsprosjekt i Oslo som skal styrke sosial bærekraft i en bydel med flere levekårsutfordringer. Og Sandnes kommune fortalte om transformasjonen byen har gjennomgått de senere årene hvor helse og livskvalitet er satt høyt på agendaen.

«Å involvere innbyggerne gir oss bedre kunnskapsgrunnlag og bedre resultat, det styrker fellesskapsfølelse og tilhørighet, samt bidrar til å demokratisere stedsutvikling.»

Gro Sandkjær Hanssen, By- og regionsforskningsinstituttet NIBR ved OsloMet, under sitt foredrag

Sosial bærekraft som drivkraft i lokal samfunnsutvikling

Siden 2020 har Kristiansand, Stavanger og Fredrikstad kommune samarbeidet med forskere fra By- og regionforskningsinstituttet NIBR ved OsloMet og Norges Miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) for å teste ut nye metoder for sosialt bærekraftig samfunnsutvikling i lokalsamfunnet. Sunne kommuner er partner i prosjektet, og jobber med å utvikle en veileder som skal gjøre det tydeligere og enklere for kommuner å jobbe med sosial bærekraft.

– Mange strever med å forstå hva begrepet sosial bærekraft betyr i praksis når det kommer til virkemidler og tiltak, sier Vigdis Holm, daglig leder i Sunne kommuner.

Derfor skal prosjektet utvikle både en definisjon av hva sosial bærekraft betyr i en lokal, norsk kontekst og undersøke hvilke virkemidler som kan støtte opp under en sosialt bærekraftig samfunnsutvikling.

De tre deltakerkommunene tester verktøyet «Stedskompasset», medvirkningsmetoden «Bylab» og «Politisk verksted»:

Stedskompasset er et dialogverktøy som forenkler medvirkning i stedsutvikling og gir innbyggerne større innflytelse på utviklingen av deres nærmiljø. Bylab er en arena for samskaping,

dialog og idéutveksling. Og i «Politisk verksted» testes ulike måter man kan sikre en tettere kobling mellom kunnskapsgrunnlag og politiske vedtak.

I 2022 ble feltarbeidet ferdiggjort i Kristiansand og Stavanger, og påbegynt i Fredrikstad – siste kommune ut. Veilederen skal være ferdigstilt i løpet av 2023.

«En viktig del av det å jobbe med sosial bærekraft er å sikre bedre samarbeid både innad i lokalsamfunnet, innad i kommunen og mellom lokalsamfunnet og kommunen. Vi må tenke helhetlig og styrke kommunens rolle som samfunnsutvikler. Det er helt nødvendig hvis vi skal være en samskapende kommune.»

Stine Sagen, prosjektleder og rådgiver i Kristiansand kommune

Ressurshefte: 8 prinsipper for helsefremmende stedsutvikling

Hva må vi tenke på når vi skal utvikle morgendagens lokalsamfunn i en mer helsefremmende retning? I 2022 utviklet Sunne kommuner et ressurshefte med 8 prinsipper for helsefremmende stedsutvikling med støtte fra Helsedirektoratet.

Prinsippene skal inspirere og bevisstgjøre beslutningstakere og styrke arbeidet med å utvikle gode lokalsamfunn.

Heftet er en kunnskapsoversikt over hva kommuner bør tenke på for å oppnå helsefremmende samfunn, og under hvert prinsipp fremheves også tre prioriterte innsatser.

- Hvordan vi utformer omgivelsene påvirker innbyggernes hverdagsliv, og deres fysiske og psykiske helse. Valgene vi gjør innen stedsutvikling i dag kan ha konsekvenser for innbyggere i mange tiår fremover. Å prioritere helsefremmende kvaliteter i dagens by- og stedsutvikling er en langsiktig investering i folkehelsen, og sikrer at lokalsamfunnene våre bidrar til å fremme gode liv for innbyggerne, sier Maria Eintveit, rådgiver i Sunne kommuner.

Heftet kan lastes ned på sunnekommuner.no.

Samfunn for bedre psykisk helse og livskvalitet

God psykisk helse og livskvalitet oppstår ikke i et vakuum – vi påvirkes alle av våre livsbetingelser og levekår. Skal vi sikre gode liv for alle må vi i større grad prioritere menneskelige behov i samfunnsutviklingen.

I denne delen av årsrapporten kan du lese om nettverkets arbeid innen psykisk helse og livskvalitet.

Kobler forskning og praksis: Samarbeid med forskningssenteret PROMENTA

Det er viktig å jobbe kunnskapsbasert for å få gode og varige resultater innen folkehelsearbeidet, og da må forskningsinstitusjoner og kommuner samarbeide. Derfor er Sunne kommuner partner i forskningssenteret PROMENTA ved Universitetet i Oslo, som forsker på psykisk helse, rusbruk og livskvalitet.

I 2022 ble Sunne kommuner samarbeidspartner på flere forskningsprosjekter- og søknader, som vil gjennomføres i de kommende årene.

PROMENTA-konferansen: God psykisk helse og livskvalitet frem mot 2030

Sunne kommuner og PROMENTAs største samarbeid i 2022 var en felles konferanse på Sentralen i Oslo med navnet: God psykisk helse og livskvalitet frem mot 2030 – Hvordan skaper vi samfunn som fremmer gode liv for alle?

Her fikk vi høre en rekke inspirerende foredrag fra blant annet Isaac Prilleltensky, Ragnhild Bang Nes og Cormac Russell. Deltakerne ble klokere på alt fra livskvalitetsbudsjett, naturens betydning for barn og unges psykiske helse og det sosiale limets betydning for god livskvalitet – for å nevne noe! Det ble også tid til å utfordre egen kropp og sinn: Deltakerne fikk testet «Hverdagsgledens fem» på ulike aktivitetsstasjoner som byvandring og storytelling.

«Livskvalitet er ikke jevnt fordelt. Derfor er det så viktig å tilrettelegge for gode liv og en jevnere fordeling.»

Ragnhild Bang Nes under Promentakonferansen 2022

Dagen før selve konferansen inviterte Sunne kommuner også til en egen nettverksmiddag med faglig påfyll for medlemmer. Temaet var hvordan kommuner og sosiale entreprenører kan samarbeide om å løse samfunnsutfordringer.

En viktig del av vårt samarbeid med PROMENTA er å formidle ny og nyttig forskning på folkehelsefeltet. I 2022 intervjuet vi blant annet forsker Ragnhild Bang Nes:

Foto: Astrid Waller

Gode lokalsamfunn styrker livskvaliteten vår

Sosial støtte, tillit og tilhørighet beskytter mot ytre stressfaktorer. Det viser en ny studie fra Ragnhild Bang Nes og kolleger ved PROMENTA (UiO) og FHI, som har undersøkt koronapandemiens effekt på livskvaliteten vår.

– Gunstige sosiale, økonomiske og helserelaterte forhold styrker livskvaliteten og det «psykiske immunsystemet» i møte med pandemi og smitteverntiltak. Dette er viktig å ta med seg i folkehelsearbeidet også utover koronapandemien. Politikk og tiltak som bidrar til innenforskap, helse og trygg økonomi fremmer livskvalitet og motstandskraft i møte med kriser, fortalte Bang Nes til Sunne kommuner.

Nytt forskningsprosjekt: Samarbeid med RBUP for å bedre ungdoms psykiske helse

Det er i dag et stort behov for effektive tiltak for ungdom med sammensatte psykiske utfordringer. Sunne kommuner ble i 2022 partner i et nytt forskningsprosjekt som skal utvikle tiltak for å fremme god psykisk helse tilpasset skolehelsetjenesten og ungdom – sammen med helsesykepleiere, spesialsykepleiere, psykologer og ungdommen selv.

Bak prosjektet, som har fått navnet KORT, står Regionsenteret for barn og unges psykiske helse (RBUP) og PROMENTA.

- Vi er utrolig glade for å være en del av dette prosjektet. Her får våre medlemmer en unik mulighet til å bidra i utviklingen av tiltak som skal styrke ungdommers psykiske helse, noe vi ser et stort behov for ute i kommunene, sier Vigdis Holm, daglig leder i Sunne kommuner.

Målet er å skape et effektivt, kortvarig og fleksibelt tiltak som kan brukes i skolehelsetjenester og andre førstelinjetjenester, og som kan forebygge psykiske og emosjonelle utfordringer hos ungdom.

– Det er viktig at forskningen og tiltaket vi utvikler tilpasses til hverdagen ute i skolene, og ikke omvendt. Slik sikrer vi at vi utvikler bærekraftige tiltak som varer, sier Thomas Engell, forsker ved RBUP.

«Ved å samutvikle tiltak får vi inn relevant kunnskap og ulike perspektiver, noe som gir oss bedre forutsetninger for å utvikle noe som er nyttig. I tillegg får vi mulighet til å teste tiltaket i liten skala underveis. Det betyr at vi feiler forttere, og dermed også lærer forttere.»

Thomas Engell, RBUP

Prosjektet varer frem til 2025. Etter hvert skal det gjennomføres en stor randomisert og kontrollert studie i skolehelsetjenestene i flere kommuner. Deretter skal tiltaket tilpasses videre og/eller innføres i flere skolehelse- og andre førstelinjetjenester.

Folkehelse på kartet

Nettverket er en toneangivende og synlig aktør på folkehelsefeltet, både overfor statlige myndigheter og i det offentlige ordskiftet.

Sunne kommuner har en egen samarbeidsavtale med Helsedirektoratet, som sikrer god dialog og tett samarbeid. Nettverket jobber også aktivt med å løfte og synliggjøre nettverkets engasjerte folkehelsepolitikere.

A close-up portrait of Ingvill Dalseg, a woman with long, wavy blonde hair and blue eyes. She is looking directly at the camera with a slight, thoughtful expression. The background is blurred, showing other people in a crowd.

Jeg er «folkehelsepolitiker» fordi jeg vet at det lønner seg å investere i mennesker.

Ingvill Dalseg, fylkespolitiker i Trøndelag fylkeskommune, i en av Sunne kommuners politikerfilmer.

Politiske ambassadører for bedre folkehelse

Engasjerte politikere er avgjørende hvis vi virkelig skal klare å styrke folkehelsen, og Sunne kommuner har et unikt nettverk av politikere som ser verdien av å skape lokalsamfunn som er gode å leve i.

I 2022 lanserte vi fire kortfilmer med politiske ambassadører fra nettverket, hvor de fronter viktigheten av et helhetlig folkehelsearbeid og det å være en «folkehelsepolitiker». Filmene er en del av materialet i politikerveiledningen «Ta vare på velgerne dine». De brukes også alene i formidling og presentasjoner om folkehelse.

«Alle politikere er folkehelsepolitikere.»

Brynjar Høidebraaten

Politikerne som deltok i filmene er:

- Brynjar Høidebraaten, folkevalgt i Våler kommune
- Ingvill Dalseg, folkevalgt i Oppdal kommune og Trøndelag fylkeskommune
- Jan Oddvar Skisland, ordfører i Kristiansand kommune
- Marit Nerås Krogsæter, folkevalgt i Møre og Romsdal fylkeskommune

Filmene er laget i samarbeid med produksjonsselskapet Gefhül, med finansiell støtte fra Legat til fremme for folkehelsen.

Innspill til ny folkehelsemelding: Kommuner må rustes til å jobbe helhetlig, innovativt og kunnskapsbasert

God helse skapes ikke først og fremst i helsesektoren, men der vi lever livene våre. Derfor må kommunene rustes til å jobbe helhetlig, innovativt og kunnskapsbasert med folkehelse, slik at de kan utvikle lokalsamfunn som er

1. Styrke lokal kunnskapsutvikling og samarbeid med forskningsinstitusjoner

Det er i lokalsamfunnene vi lever livene våre. Et innovativt og kunnskapsbasert folkehelsearbeid fordrer godt samarbeid og samutvikling mellom kommuner og forskningsinstitusjoner.

2. Styrke samarbeidsarenaer og verktøy som virker

Kommuner trenger tilgang på et nasjonalt kompetansenettverk, og på konkrete verktøy som bidrar til god og helsevennlig lokalsamfunnsutvikling. Sunne kommuner tilbyr verdifulle møteplasser, verktøy og metodikk for kommuner og fylkeskommuner som vil skape mer helsefremmende og sosialt bærekraftige lokalsamfunn.

Presentasjoner og synlighet

Gjennom året har både sekretariatet, styret og nettverksmedlemmer fremmet Sunne kommuners budskap på en rekke arrangementet, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, som:

WHO's Healthy Cities annual business meeting, Folkehelsekonferansen, Asker ledersamling, den internasjonale dagen for sosialarbeidere, foredrag for studenter på VID og Nordisk konferanse for fysisk aktivitet.

gode å leve i, og som fremmer helse og livskvalitet for alle. Det var Sunne kommuners hovedbudskap i nettverkets innspill til ny folkehelsemelding. Særlig tre punkter ble løftet frem i innspillet:

3. Sikre tiltak som gir økt politisk forankring og engasjement

God helse skapes ikke først og fremst i helsesektoren. Kultur, oppvekst, transport, inkludering og stedsutvikling er også folkehelsepolitikk. Sunne kommuner har utviklet politikerveiledningen «Ta vare på velgerne dine», som skal bevisstgjøre, gi kunnskap til og inspirere folkevalgte til å ha folks helse og livskvalitet i tankene når de fatter beslutninger – på alle felt.

Daglig leder Vigdis Holm ble også intervjuet av Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid:

- I Sunne kommuner jobber vi for at du skal ha gode levekår der du bor – uavhengig av hvilken familie du vokser opp i, sa hun til NAPHA.

Digital nettverksarena

I nettverkets årlige medlemsundersøkelser kommer det tydelig frem at det å møte andre som jobber med helsefremmende samfunnsutvikling er noe av det viktigste man får igjen ved å være med i Sunne kommuner.

I nettverket har vi to digitale arenaer for faglig påfyll og mulighet for å dele kunnskap og erfaringer – Folketanken og Fylketanken.

Folketanken – en lavterskel arena for faglig påfyll

I 2022 fortsatte Sunne kommuner med konseptet «Folketanken», nettverkets digitale møteplass for faglig påfyll og mulighet for utveksling av erfaring og kunnskap mellom medlemmene. Følgende Folketanken-møter ble arrangert i 2022:

Hvordan forebygge vold og overgrep mot barn og unge i nære relasjoner?

I denne Folketanken så vi nærmere på hvordan vi kan jobbe forebyggende for å hindre vold og overgrep mot barn og unge i nære relasjoner. Fagfolk fra Universitetet i Sørøst-Norge og Redd Barna presenterte ulike innfallsvinkler til forebyggingsarbeidet, og vi ble presentert for konkrete tiltak i Vinje og Verdal kommune.

Systematisk folkehelsearbeid - fra planer til praksis

Hvordan kan vi jobbe konkret med det systematiske folkehelsearbeidet og iverksette gode tiltak? På denne Folketanken delte vi erfaringer og kunnskap om temaet, og hørte om arbeidet som gjøres i Nordland fylkeskommune samt Frogn og Lier kommune.

Sosiale fabrikker: Trygge møteplasser og deres betydning for barn og unges psykiske helse

I denne Folketanken så vi nærmere på hvilken betydning nærmiljøets sosiale møteplasser har for barn og unges psykiske helse og trivsel. Hvordan kan vi styrke arenaer som skoler og fritidsklubber for å sikre gode, trygge og inkluderende møteplasser i nærmiljøet? Vi hørte Camilla Ihlebæk fra NMBU og Hanne Rosbach fra Sarpsborg kommune fortelle mer om hvordan skolen kan fungere som en nærmiljøarena, Ungdom og Fritid gjorde oss klokere på viktigheten av fritidsklubber og ungdomshus, mens AlleMed snakket om hvordan kommunene kan inkludere flere i fritidsaktiviteter.

Fylketanken – egen møteplass for fylkeskommunene

I 2022 lanserte Sunne kommuner en egen faglig møteplass for ansatte i fylkeskommunene, for å ha en arena for spørsmål som gjelder særlig for fylkeskommunenes arbeid. Følgende Fylketanken-møter ble arrangert:

- Agders forummodell og hvordan fylkeskommunene systematisk kan understøtte folkehelsearbeidet i kommunene
- Fylkenes oversiktsdokument – vi deler erfaringer
- Helsedirektoratets «Program for folkehelsearbeid» og fylkeskommunenes rolle i Sunne kommuner

KÅRING AV FOLKEHELSEHELT: KARI HEGE MORTENSEN, NORDLAND FYLKESKOMMUNE

Kari Hege Mortensen er faggruppeleder for folkehelse og lokal utvikling ved avdeling for samfunnsutvikling i Nordland fylkeskommune, og en primus motor i Nordlands folkehelsearbeid. Kari Hege er lidenskapelig opptatt av å skape livskraftige lokalsamfunn med tilhørighet og trivsel for alle. Hun er engasjert, entusiastisk og leder både store og kompliserte prosesser med et stort smil om munnen.

Hun er særdeles god til å se sammenhenger mellom ulike sektorer, og enda bedre til å skape allianser. Hun jobber strategisk og målrettet med folkehelsearbeid, er nytenkende og har troen på at også små tiltak kan gi store effekter og verdi. Hun liker å utfordre, og er samtidig flink til å bygge forståelse for at folkehelse er et kollektivt ansvar der vi alle har vår plass i samfunnsmaskineriet.

Internasjonalt samarbeid

Sunne kommuner er det norske nasjonale nettverket i WHO Healthy Cities i Europa. Felles for alle de nasjonale nettverkene er at vi jobber for å skape lokalsamfunn som er gode å leve i for alle, og at vi i dette arbeidet knytter oss til Healthy Cities' overordnede strategi.

Tettere nordisk samarbeid i WHO Healthy Cities

De nordiske landene og Storbritannia har gått sammen for å styrke erfaringsutvekslingen mellom landene, og har opprettet et eget samarbeidsforum. Den 9. juni arrangerte de nasjonale nettverkene et første felles digitalt seminar, hvor deltakere fikk muligheten til å møte internasjonale kollegaer, og dele erfaringer og kunnskap på tvers av landegrenser.

- I dette seminaret presenterte de ulike land deres arbeid og ga eksempler

på verktøy og strategier som står på agendaen i den inneværende fasen av Healthy Cities-strategien. Dette er land som representerer et høyt nivå av kompetanse, innsikt, og gode eksempler innen folkehelsefeltet, sier Vigdis Holm, daglig leder i Sunne kommuner.

Seminaret fungerte som et startskudd for et tettere samarbeid mellom Healthy Cities-kollegaer i andre land.

Studietur med styret til Danmark

I september dro Sunne kommuners styre og sekretariat på studietur til Danmark.

Bedre samarbeid og inspirerende folkehelsearbeid sto på programmet da delegasjonen besøkte det danske

nettverket Sund By og WHO Healthy Cities i FN-byen i København. I tillegg delte København, Billund, Horsens og Køge kommune gode eksempler på deres inspirerende folkehelsearbeid.

WHO Healthy Cities-konferanse i København

I november var det klart for WHO Healthy Cities' årlige konferanse, denne gangen i Kongens by København. Temaet for årets konferanse var:

Healthy Cities Leading by Example - One Planet, One People, One Health.

Representanter fra Austevoll og Asker kommune deltok i tillegg til Vigdis Holm og Maria Eintveit fra sekretariatet. Her presenterte vi Politikerveiledningen til Sunne kommuner, og plukket opp spennende kunnskap som vil være nyttig i det fremtidige nettverkssamarbeidet.

WHO Healthy Cities' politiske komité: Sunne kommuner løftes frem

Lene Conradi, ordfører i Asker og styreleder i Sunne kommuner, sitter i WHO Healthy Cities' politiske komité.

Første møte i komiteen gikk av stabelen i oktober, hvor Hans Kluge, direktøren for WHO Europa, løftet frem Sunne kommuners arbeid med politikerveiledningen.

«We believe that we as a Healthy City Network are stronger together and that we should continuously look at ways to highlight and strengthen the role of politicians.»

Lene Conradi, ordfører i Asker og styreleder i Sunne kommuner

Rekruttering

Sunne kommuner har som mål å rekruttere flere medlemmer, slik at vi kan bli et sterkere og mer slagkraftig nettverk. Et ledd i dette arbeidet har vært å jobbe aktivt for å synliggjøre prosjekter og medlemsfordeler, samt aktivt oppsøke potensielle nye medlemmer.

I 2022 fikk nettverket to nye og engasjerte medlemmer: Namsos og Lillestrøm

Namsos har folkehelse som en av sine sektorovergripende tema i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunen har fokus på å skape bedre levekår for alle og å redusere sosiale helseforskjeller. Samarbeid på tvers av fag og sektorer er sentralt i deres folkehelsearbeid.

Lillestrøm er opptatt av å skape et bærekraftig samfunn, hvor samarbeid og inkludering, nyskaping og folkehelse er viktige stikkord.

- Gjennom felles innsats og samhandling kan vi bidra til et godt liv for alle innbyggerne i Lillestrøm, sier folkehelsekoordinator i kommunen, Ida Kristin Woldmo.

Økonomi

Sunne kommuner har god og oversiktlig økonomi. Inntekter og utgifter er stabile og forutsigbare. Sunne kommuners inntekter kommer primært fra offentlige tilskudd, prosjekter og medlemskontingenter.

Nye satsingsområder finansieres i all hovedsak med prosjektmidler. Det settes ikke i gang nye prosjekter uten sikker finansiering. Sekretariatet jobber for å øke grunnstøtten, slik at vi kan ha en mer stabil og forutsigbar situasjon for de ansatte.

Organisering

Medlemmer

Alle norske kommuner og fylkeskommuner kan søke om medlemskap i Sunne kommuner. Forutsetningen er en tilslutning til nettverkets prinsipper og strategier gjennom et politisk vedtak i kommunestyre eller fylkesting.

Sunne kommuner hadde pr. 31. desember 2022 42 medlemmer, hvorav 4 fylkeskommuner og 38 kommuner.

Nettverkets styre

Generalforsamlingen valgte i mars 2022 følgende styre:

- Lene Conradi, styreleder, Asker kommune
Valgt frem til 2024
- Ane Bjørnsgaard, nestleder, Innlandet fylkeskommune
Valgt frem til 2023
- Bent Olav Olsen, styremedlem, Fredrikstad kommune
Valgt frem til 2023
- Marit Nerås Krogsæter, styremedlem, Møre og Romsdal fylkeskommune
Valgt frem til 2023
- Gøran Raade-Andersen, styremedlem, Bodø kommune
Valgt frem til 2024
- Ingvill Dalseg, 1. vara, Oppdal kommune
Valgt frem til 2023
- Ranveig Odden, 2. vara, Kristiansand kommune
Valgt frem til 2023

Det sittende styret har i 2022 avholdt 6 styremøter og ett styreseminar.

Sekretariat

Sunne kommuners sekretariat har i 2022 bestått av daglig leder Vigdis Holm, organisasjonsrådgiver Maria Eintveit, kommunikasjonsansvarlig Ingrid Ovedie Volden, prosjektmedarbeider Inga Brenne, kommunikasjonsvarlig Jorun Utne og seniorrådgiver Lis Strøm, med til sammen 4,1 årsverk.

Sekretariatets primære tilholdssted er på Sentralen i Oslo, som medlem av SoCentral – Nordisk inkubator for samfunnsinnnovasjon.

Vedtekter

Sunne kommuners vedtekter ble sist endret under generalforsamlingen 22. april 2021 og finnes på våre nettsider.

Medlemmer i 2022

- » Agder
- » Aremark
- » Asker
- » Aurskog-Høland
- » Austevoll
- » Bodø
- » Brønnøy
- » Båtsfjord
- » Fjaler
- » Fredrikstad
- » Frogn
- » Gildeskål
- » Gjøvik
- » Gran
- » Grane
- » Hamarøy
- » Herøy
- » Indre Østfold
- » Innlandet
- » Kristiansand
- » Kvinesdal
- » Levanger
- » Lier
- » Lillestrøm
- » Lyngdal
- » Modum
- » Møre og Romsdal
- » Namsos
- » Nordland
- » Nordre Follo kommune
- » Nærøysund
- » Oppdal
- » Saltdal
- » Sandnes
- » Sirdal
- » Steigen
- » Ullensvang
- » Verdal
- » Vestvågøy
- » Vinje
- » Volda
- » Våler

Sunne kommuner jobber for å skape lokalsamfunn som er gode å leve i, for alle. Vi er til for kommuner og fylkeskommuner som setter folkehelse høyt i sin samfunnsplanlegging, og med en helhetlig tilnærming til helse brenner vi for å styrke den sosiale bærekraften i lokal og regional utvikling. Sunne kommuner er del av WHO's Healthy Cities-nettverk.

BESØKSADRESSE

Sentralen
Øvre Slottsgate 3, 0157, Oslo

KONTAKTINFORMASJON

dagligleder@sunnekommuner.no
Tlf.: 41625170

